

Editor: Florea Firan
Redactor: Carmen Miloicovici
Tehnoredactare: Georgiana Oprescu

We know
books

Coperta: Daiana Stoicea

Ilustrația copertei: *Timpul*, grafică de Daiana Stoicea

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

POPESCU, SORINA

Penumbra/Sorina Popescu; ed. Florea Firan –
Craiova: Scrisul Românesc Fundația-Editura, 2023

ISBN 978-606-674-341-9

I. Firan Florea (ed.)

821.135.1.09

© Sorina Popescu
© Scrisul Românesc
Fundația-Editura, Craiova, 2023
Tel./fax: 0722.753.922; 0251/413.763
Email: scrisulromanesc@yahoo.com

SORINA POPESCU

PENUMBRA

Scrisul Românesc
Fundația – Editura

Cuprins

<i>Jocul umbrelor creează forme difuze...</i>	5
<i>... în clepsidră curg boabele de nisip învelite în secunde</i>	45
<i>... Tempus regit actum</i>	54
<i>... partea întunecată a Lunii</i>	69
<i>... umbre în mișcare desenând șabloane</i>	92
<i>... corăbii eșuate pe țărături tăiate pieziș pe atlasul sorții</i>	100
<i>... punct de inflexiune în triunghiul Bermudelor</i>	135
<i>... Nodul gordian, avatar al carului legat de bolta cu stele</i>	148
<i>... exercițiu de imaginație, holograme cu amplitudini luminoase</i>	156
<i>... calea pierdută prin labirinturi de chihlimbar</i>	166
<i>... ochii cenușii umbriți de nori</i>	185
<i>... somnul păsării doborâtă de ascuțișul nopții</i>	194

*Jocul umbrelor
creează forme difuze...*

— Unu, doi, trei, gata, deschide ochii! Tu ce vezi?

— Nimic, Mariela. Dar tu?

Trupurile lor goale în oglindă, la lumina aurie a lumânării, stăteau imobile, două efigii a căror umbră se proiecta pe peretele dormitorului. Umbre deșirate, cu un cap mare, trupul alungit pornind de pe podea până la tavan, fără trăsături caracteristice, două pete enorme și negre proiectate pe un fundal semiîntunecos în noaptea de Sânziene, fiecare dintre ele căutându-și ursitul.

— Să mai așteptăm, poate vor apărea. Tăcere! Privește doar în oglindă. Și dacă vreuna dintre noi vede ceva, o strânge pe cealaltă de mână, da?

— Îhî!...

Ursitul poate se ascundea dincolo de zidurile reci și opace, în fibrele arborilor de afară ce își deșirau formele în mișcare pe pereții din cameră contopindu-se cu umbrele lor. Dintre frunzișuri se aud cicadele, bat în alămurile ce le încing trupul ca o cutie de rezonanță propagând sunete asurzitoare.

— Auzi? întrebă cu înfrigurare Mariela.

— Șst! Să nu se sperie.

Cora închise ochii, lăsă pleoapele grele să cadă în amortirea simțurilor. O strânse pe Mariela de mână când adierile vântului se porniră de prin frunzele copacilor către ferestrele deschise, printre faldurile perdelelor ce se unduiră grațios, două aripi de lebedă.

— L-ai văzut? șopti printre dinți, neîncrezătoare, Mariela. Numai Cora îl simțise. Îi mângâiasse ușor sânii abia formați în capitulele lor înmugurite, trecuse ușor prin trupul ei, în tremurul simțămintelor trezite la viață după veacuri de hibernare, răscolind pasiuni ascunse. Flacăra lumânării se stinsese.

— E aici, îi răspunse sugrumată de emoție.

Mariela își smulse speriată mâna din strânsoarea prietenei sale. Îi fu teamă să întoarcă spre ea capul. În întunericul camerei se vedeau doar umbre în mișcare, amestecate, confuze, unduirile vântului ce le învăluisse amețitor. Corpul Corei se legăna ușor, în murmur de șoapte neînțelese. Porni încet spre fereastră, pe vârful picioarelor, fără zgomot, urcând pe taburetul proptit de calorifer. Lăsă capul pe spate, cu mâinile încleștate de marginea ferestrei, se aplecă peste pervaz către șuvoiul de adieri îmbietoare de afară, ca o dăruire totală iubitului de dincolo de percepții, cu senzația îmbrățișării ce o înfioră.

— Ai să cazi, fii atentă! reuși să îngaime Mariela trăgând-o înapoi de talie.

S-au îmbrăcat în tăcere, pe întuneric, în cămășile de noapte, una înfrigurată de așteptări neîmplinite, alta înfierbântată de propriile sale iluzii. Culcate pe pat, una lângă alta, priveau amândouă tavanul decupat în falii negre pe care căutau continente de liniște. În timp ce una ațipise, cu trupul amorțit în plăcerile îmbrățișărilor închipuie, cealaltă frământată de întrebări intime căuta deznădăjduită o formă de materializare a propriilor ei instincte ludice. Sufletul învelit în plasma densă pulsa ritmic prin încrângătura de particule negative și pozitive ale mediului neutru de activare. Fizica sufletului... Interacțiunea acelor particule în câmpuri externe ecranate de propriile-i percepții senzitive îi menținea

starea de tensiune în care se afla. Dinamica senzațiilor... Deși pulsațiile aproape că o sufocau, lipsa receptorului îi produse Marielei o decepție profundă. Abis...

Spre dimineață, umbrele se disipaseră ușor cotropite de lumina înviorătoare pornită dinspre ferestrele uitate întredeschise peste noapte. Luciditatea le-a făcut să uite experimentul, fiecare închi-zând pentru sine pleiada de reacții contradictorii.

În noaptea aceea simțiseră primii fiori controversați ai dragostei pentru o ființă imaginară, de dincolo de ferestre, prin întunericul ce le învăluisse într-un tumult ademenitor, greu de descifrat. Sufletul și senzațiile... Nnicând nu au mai simțit aceeași dorință de experimentare ca în noaptea de Sânziene. Niciodată atât de libere de orice îngrădiri.

În prima zi de școală, în clasa întâi, mama te îmbrăcase în uniforma pepit, cu șorțulețul albastru ce stăteau pe tine bătoase, perfect apretate. Gulerășul alb, așezat cam strâmb, mereu te deranja fiind nevoită să deschei năsturelul ce îl ținea strâns la baza gâtului. Un accesoriu de îmbrăcăminte ce te enerva constant, căruia nu îi vedeai utilitatea oricât ți s-ar fi explicat că așa poartă elevele. Bazaconii! Cordeluța de pe cap era prinsă de două funde mari, albe, în formă de cupe de flori cu petalele rotate. Alte bazaconii! aveai să-ți zici disperată, în gândul tău ca să nu o superi pe mama când ți le aranja minuțios în fața oglinzii. Ți le-ai dat jos în drum spre școală, după ce te-ai despărțit de ea în fața blocului și ai fost sigură că nu te vede. Prea caraghioase! Arătau ca două urechi rotunde ivite de sub părul rebel. Întotdeauna ai urât fundele, gulerășele, volănașele, rochițele, pantofii de lac și mai târziu cei cu tocuri, florile din glastre sau ghiveci. Florile le voiai slobode, răspândite pe câmpii, neîngrădite de spații restrânse. Mama îți dăduse un buchet de flori să-l oferi învățătoarei. Revoltată de un asemenea sacrilegiu, când scăpaseși de prezența mamei, ai desprins florile din buchet, le-ai răsfirat la rădăcina unui copac, protejate de umbra deasă a ramurilor. Lăstate în viul soarelui, petalele ar fi căzut una câte una ofilite. Copacul ar avea grijă de ele, le va da din sevele lui. Erai satisfăcută, slobodă ca florile abia eliberate. La școală, fiecare copil purta câte un buchet, adunați laolaltă – o masă multicoloră și pestriță ce te revolta peste măsură. I-ai privit cu

ură, după care te-ai așezat în ultima bancă, ascunzându-ți capul în spatele celor din față ca să nu mai vezi mormanele de buchete puse pe catedră. Flori moarte, smulse din rădăcinile lor. Mare păcat!

A doua zi a plouat. La fel de precaută, nu cumva să te vadă mama și să înceapă reproșurile că ți-ai murdărit ștrampii albi și pantofii de lac, oh! cât i-ai disprețuit, așteptând până a plecat la serviciu, ai tras pe tine pantalonii de trening peste care ți-ai îmbrăcat uniforma. Aveai oră de gimnastică în ziua aia. Te gândiseși să nu mai cari după tine plasa cu echipamentul sportiv. Ai pus totul pe tine, bine că era mai răcoare afară. În plus, de fiecare dată mama te certa că vii de la școală cu toate mototolite: funde, uniformă, caietele, manualele. Nu știa mama câtă ură aveai pe lucrurile astea. Și școala, plictisitoare la culme.

— Ți-am spus de atâtea ori să nu mai joci fotbal cu băieții din cartier. Vrei să rădă copiii de tine? Ce ești tu, băiețoi?

Băieții nu râdeau de tine, doar se mirau cât de bun portar erai la fotbal. Primeai toate șuturile fără să te plângi, apărai cu mâinile tale lungi mingiile primite. Au fost multe mingii rostogolite către tine de care, în decursul anilor, ai tot fost nevoită să te aperi. Singură, de cele mai multe ori. Fetele erau niște fandosite, de asta nu le suportai.

Pe dedesubtul uniformeii aveai tricoul. Și fără fundițe pe cap, bineînțeles. Nici măcar n-ai catadicsit să te piepteni, doar ai dat cu degetele prin păr pentru a-ți netezi zulfii zburliți de după somn. Ce bine că mama pleca de-acasă înaintea ta! Excepție făcea doar prima zi de școală, un ritual de îmbrăcare în uniformă corespunzătoare căruia te supuneai fără plăcere, sub scrutinul exigent al ochilor mamei.

— Fetițo! te-a luat de ciufi învățătoarea odată ajunsă în clasă.

LRDIS | we know books
Tu nu ai cordeluță? Unde te crezi? Așa vine o elevă la școală? Ia uitați-vă copiii la ea!

Copiii s-au uitat și au râs în hohote când învățătoarea te-a tras afară din bancă. O singură fetiță a sărit revoltată să-ți ia apărarea.

— Ea este prietena mea. Cine râde de ea are de-a face cu mine.

Învățătoarea s-a uitat cu surprindere și cu o anumită bunăvoință la fetița curajoasă, și-a schimbat către ea tonalitatea vocii, microasă.

— Mariela, nu despre prietenie e vorba aici, ci de modul cum o elevă trebuie să se prezinte la școală.

Te-ai uitat mirată spre fetița care-ți luase apărarea. Impulsivă sau cu adevărat prietenoasă? Ce-ți păsa cum era ea? Îți luase apărarea, asta era tot ce conta pentru tine. De regulă, nu-ți îndreptai privirea către nicio colegă de-a ta. Ce să vezi la ele decât sclifoseli? Doi ochi negri, cu priviri revoltate ce formau un fel de scut de apărare, dar care s-au îndreptat către tine cu blândețe. Fetița nu era prietena ta. Deși știai că-i o minciună, ai acceptat-o ca fiind reală. V-ați cunoscut în pauza mare și în toate pauzele ce au urmat de atunci înainte. Toți copiii știau că era fiica directoarei școlii, nimeni nu îndrăznește să o supere cu ceva. Pe tine lucrurile astea nu te-au interesat niciodată. Ete, fleoșc, cui îi pasă? Ție nu.

Într-o dimineață, Mariela s-a așezat în banca ta pe scaunul liber de lângă al tău. Devenise locul ei preferat. Și pachetele cu mâncare ale Marielei ajunseseră mai voluminoase spre surprinderea doamnei Enea, directoarea, care nu înțelegea pofta de mâncare crescută brusc a fetei. De câte ori mama ta îți lăsa pachetul în frigider, pregătit înainte ca ea să plece la serviciu, tu nu-l luai intenționat. Era lipsit de gust parizerul. Când împărțea Mariela cu tine din sandvișurile ei, aveau altă savoare. Sau poate așa și se

parea. Mama te certa că îți uitai, de fiecare dată, pachetul acasă. Învățaseși apoi tertipul, mâncăciosul de frate-tău avea să te salveze de bălăcăreală.

— Aș dori să fim colege de bancă. Tu nu vrei? te-a întrebat Mariela prima dată. Oricum e locul liber lângă tine, și-a zâmbind în timp ce s-a așezat în banca ta.

Ai ridicat din umeri cu o anume indiferență prefăcută, era un alt tertip al tău de sondare a reacției celor care intră în contact cu tine. Niciodată nu îți luase nimeni apărarea. Cu excepția a două persoane, tatăl tău și unchiul Horia. Poate colega ta, dintr-un anumit simț al dreptății ori pur și simplu din solidaritate, exces de orgoliu, a luat atitudine în fața întregii clase.

— Vrei să mâncăm împreună? te-a întrebat fetița în timp ce-și deschidea pachetul cu mâncare.

Ce ceartă și-ar fi tras mama că mănânci din pachetul altor copii! Nici prin minte nu-i trecea cât de apetisant este să te înfrunți împreună cu prietena ta din aceeași felie de pâine unsă cu unt peste care stau așezate o felie de cașcaval subțire și una de șuncă de Praga sau de mușchi file. Erai o lingavă, dar voiai să-i faci pe plac Marielei care-și împărțea cu mărinimie pachetul cu tine. Din precauție, acasă mânjeai doar farfuriile cu mâncare, le așezai în chiuvetă ca să creadă mama că ai mâncat. Ciuguleai doar eugeniile ale căror ambalaje le adânceai în coșul de gunoi, să nu-și dea seama mama că nu-ți plăcea mâncarea. Dar ea tot nemulțumită, muștrându-te fiindcă n-ai spălat farfuriile. Iar tu tot slabă, „o pricăjită” – vorba mamei, ai rămas. Să fi bănuțit mama ceva de tertipurile tale cu evitarea mâncării gătite de ea? La ce bun să-i produci alte supărări în plus?

Ai spus de atâtea ori că nu mai vrei să te hrănești din amintiri.

Sunt ca pisicile flămânde ce ți se gudură languros pe la picioare să le hrănești sau să le dai mai multă atenție. Adormi cu ele în brațe mângâindu-le blănița moale și lucioasă, încep să toarcă domol tot felul de vise albe de culoarea laptelui. Uneori, prin somnurile lungi, își ling mustățile ascuțite hrănindu-se din vise. Uite, presupui chiar acum că Mitzi ți s-a așezat pe pat, la picioare, locul ei preferat, un motoraș ce învârte pe un mosor fire nevăzute pline de amintiri frugale. Pisicile îți erau indiferente. În realitate n-aveai vreuna, mama se ferea de părul căzut de pe blăniță și de microbi. Mitzi era o plăsmuire de-a ta, ca multe alte lucruri. Dăinuia dorința de experimentare a senzațiilor contradictorii. Efect nedefinit. Cam atât.

„Tante Helga e o figură” – spunea tatăl tău despre mătușa sa. Ți se întipărise în cap figura ei fără să pricepi aluziile tatei. Părea de modă veche cu aerul ei ce emana miros de levănțică. „Iar și-a scos bătrâna hainele din cufărul nestemat” – se percepea invidia din glasul mamei aflată în bucătărie, pregătind tratația. „Ce cufăr, mama?” – întrebai nedumerită. „Șst, să nu ne audă!” „Tata a zis că este surdă.” „Aude ce vrea ea”, a continuat mama încruntată. Dacă mamei îi apăreau cute între sprâncene, era de rău. Mai bine tăceai și ascultai.

Aflată în vizită la voi, tante Helga îi oferea întotdeauna mamei tale un buchet de flori iar vouă, copiilor, ciocolate *Milka* ce aveau desenate pe ambalaj o văcuță de culoare mov, foarte nostimă. Mama părea încântată. Ciocolatele, aduse de la pachet din străinătate, din care mereu rupeai câte o tabletă mică să-ți rămână din baton pentru mai multe zile, reprezentau marea voastră satisfacție și mândrie de bunătățile căzute din pronia cerească a Occidentului, în lumea aceea închisă de granițe naționale ostile.

Când trecea pragul casei, silueta lui tante Helga începea să se subțieze, părea mai suplă decât în realitate ori poate cadrul ușii de la bloc era mai îngust, proporțiile se modifică în mod corespunzător. Se descălța în hol văietându-se de picioare. Mama îi pune la dispoziție o pereche de papuci, din imitație de piele, de-ai tatei pentru a-i fi mai comozi. Rămâneai în hol singură, te atrăgea lăntșorul ornament ce lega părțile laterale din față ale